

**Magiczny
Kraków**

Nowa fontanna na Rynku Głównym będzie odwoływać się do dziedzictwa Krakowa

2025-12-03

Mieszkańcy Krakowa zdecydowanie opowiedzieli się za zastąpieniem dotychczasowej fontanny „Kryształ” w Rynku Głównym zupełnie nową, ale wyraźnie odwołującą się do historycznego charakteru oraz symboliki centrum miasta. Takie są wyniki konsultacji społecznych, które odbywały się między 8 września a 3 października.

Konsultacje prowadzone były przy wykorzystaniu: ankiety w wersji online oraz papierowej, formularzy konsultacyjnych i czterech mobilnych punktów konsultacyjnych. Zorganizowano także spotkanie konsultacyjne (udział w nim wzięło 40 osób) oraz spacer badawczy (20 osób).

Wypełniono 744 ankiety, z czego 670 w formie elektronicznej, a 74 w formie papierowej. W ankiecie brali udział mieszkańcy i mieszkanki wszystkich krakowskich dzielnic oraz osoby mieszkające poza Krakowem. Mieszkańcy Dzielnicy I Stare Miasto stanowili 13 proc. uczestników ankiety.

Stopień szczegółowości opinii oraz liczba udzielonych odpowiedzi potwierdzają autentyczne zainteresowanie mieszkańców tą inwestycją. Dominujący trend można określić jako postulat kompleksowego zastąpienia dotychczasowej fontanny „Kryształ” nowym rozwiązaniem, które historyczny charakter miejsca połączy z nowoczesnymi standardami funkcjonalności przestrzeni publicznej. Oczywiście wszystko będzie dopasowane do wymogów estetycznych wyjątkowej przestrzeni miasta, jaką jest Rynek Główny.

Nawiązanie do historii

Aż 76 proc. uczestników konsultacji wypowiedziało się negatywnie o obecnej formie fontanny „Kryształ”, zdecydowano więc o niepoddawaniu jej renowacji. Uwzględniono przy tym nie tylko opinię mieszkańców, ale także wysokie koszty renowacji oraz brak pewności co do skuteczności prac odtworzeniowych.

Opracowując projekt nowej fontanny, miasto położyło szczególny nacisk na nawiązanie do historycznego charakteru i funkcji dawnego obiektu. Jednocześnie w procesie projektowania uwzględnione zostaną także elementy nowoczesne, odpowiadające współczesnym potrzebom użytkowników oraz estetyce miejskiej. Projekt będzie dążył do zachowania historycznej formy, przy jednoczesnym zapewnieniu funkcjonalności, atrakcyjności i ciągłości dziedzictwa przestrzeni publicznej.

Zdecydowana większość osób (ponad 81 proc.) opowiedziała się za utworzeniem miejsc do siedzenia przy nowej fontannie – albo w postaci osobnych ławek (37 proc), albo siedzisk zintegrowanych z konstrukcją fontanny (44 proc.). Ostateczna forma zostanie określona w pracach projektowych.

Zieleń i szum wody

Większość mieszkańców (łącznie 73 proc.) wyraziła pozytywną opinię dotyczącą zastosowania iluminacji fontanny – zarówno w formie stałej, codziennej (40 proc.), jak i zmiennej, okazjonalnej (33 proc.). W dalszych pracach będzie uwzględniana możliwość stonowania codziennego oświetlenia i opcja elastycznego doboru barwy, mocy i efektów świetlnych, które będą uzupełniać i podkreślać różne wydarzenia w mieście.

Większość (77 proc.) mieszkańców opowiedziało się za uwzględnieniem zieleni przy tworzeniu nowego projektu fontanny. Połowa głosów sugerowało stworzenie zieleni wokół fontanny. Ze względu na historyczny i kulturowy charakter Rynku Głównego, ostateczne rozwiązania będą podlegały konsultacjom m.in. z konserwatorem zabytków, tak aby projektowana zieleń nie naruszała archeologicznego dziedzictwa pod płytą Rynku Głównego. Jedynie 16 proc. osób było przeciwnych obecności zieleni w tym miejscu.

Wyniki ankiet wskazują, że najwięcej mieszkańców (46 proc.) oczekuje, iż ozdobą nowej fontanny będą symbole Krakowa. Dlatego w dalszych fazach projektowania nacisk zostanie położony na obecność motywów nawiązujących do ikonografii Krakowa, tak by fontanna podkreślała tożsamość i dziedzictwo miejsca. Ale pojawiały się również propozycje, aby ozdoby były „takie jak u Zina” lub stanowiły je: motywy roślinne, ciekawe elementy rzeźbiarskie znajdujące się na kamienicach w Krakowie, symbole kwiatowe nawiązujące do prac Stanisława Wyspiańskiego itp.

Stonowana kolorystyka, estetyczny kamień

Ponadto Miasto deklaruje, że planowana kolorystyka fontanny zostanie utrzymana w stonowanej tonacji, harmonizującej i korespondującej z dominującą paletą barw, która jest charakterystyczna dla Rynku Głównego. Kluczową część procesu decyzyjnego będzie stanowił dokładny dobór materiałów budowlanych (w tym rodzaju kamienia), które muszą spełniać wymagania estetyczne, cechować się wysoką trwałością, odpornością na czynniki atmosferyczne oraz sprawdzać się w warunkach intensywnej eksploatacji charakterystycznej dla przestrzeni publicznych tego typu. Ostateczne decyzje dotyczące zarówno barwy, jak i materiałów wykorzystanych do budowy fontanny zostaną poddane uzgodnieniom z konserwatorem zabytków i odpowiednimi służbami miejskimi, tak aby nowy element architektoniczny był w pełni zintegrowany z wyjątkową atmosferą i historycznym charakterem krakowskiego Rynku Głównego.

Fontanna nie będzie wyposażona w systemy emitujące muzykę ani dźwięki dekoracyjne, jednak jej integralnym elementem pozostanie naturalny szum przepływającej wody.

Co ważne, Miasto nie planuje przeniesienia i odtworzenia na Rynku Głównym starej fontanny projektu prof. Wiktora Zina z parku Jerzmanowskich ze względu na wysokie koszty jej naprawy i utrzymania.

Konsultacje to dopiero początek

Konsultacje społeczne prowadził Zarząd Infrastruktury Wodnej w Krakowie, a koordynował je Wydział Dialogu, Konsultacji i Kontaktu Obywatelskiego Urzędu Miasta Krakowa. Dotyczyły opracowania

koncepcji nowej fontanny na Rynku Głównym w Krakowie i w tym celu wykorzystane zostaną zebrane opinie i propozycje.

W ramach przygotowań do konsultacji przeprowadzono ekspertyzę techniczną, która wykazała istotne zużycie fontanny „Kryształ” – m.in. liczne nieszczelności, uszkodzenia szkła i granitu, wadliwe mocowanie obrzeży oraz wyeksploatowaną instalację elektryczną. Analiza kosztorysowa oraz stan techniczny potwierdziły, że remont nie jest rozwiązaniem zasadnym ekonomicznie ani użytkowo.

Dalsze planowane działania ws. nowej fontanny w Rynku Głównym:

1. Przygotowanie dokumentacji do wszczęcia postępowania i ogłoszenia konkursu na wykonanie koncepcji projektu architektonicznego nowej fontanny na Rynku Głównym
2. Ogłoszenie i przeprowadzenie konkursu mającego na celu wyłonienie najlepszej koncepcji projektowej
3. Wyłonienie wykonawcy do opracowania dokumentacji projektowej
4. Zawarcie umowy na wykonanie projektu
5. Ogłoszenie przetargu na realizację robót budowlanych i wyłonienie wykonawcy
6. Zawarcie umowy z wykonawcą
7. Realizacja robót budowlanych.

Pliki do pobrania:

- [Raport z konsultacji społecznych dotyczących opracowania koncepcji nowej fontanny na Rynku Głównym w Krakowie zatytułowany „Jaka fontanna na Rynku Głównym?”](#)